

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวโดยสรุปถึงความมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลของการวิจัย และขอเสนอแนะบางประการ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาว่าในการบรรจุครูประจำการ ครูได้ทำการสอนหรือทำงานตรงตามวุฒิ ความสามารถหรือประสบการณ์ของตนหรือไม่
2. เพื่อสำรวจอัตราการทำงานของครู ทั้งงานด้านการสอนและงานอื่น โดยหาอัตราเฉลี่ยเป็นจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ของครูแต่ละคน แล้วเปรียบเทียบอัตราการทำงานของครูในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันในหัวข้อ
 - 2.1 อัตราการทำงานของครูในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตอนปลายและของครูที่สอนทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย
 - 2.2 อัตราการทำงานของครูในแต่ละสายวิชา
 - 2.3 อัตราการทำงานทั้งหมดของครูคือ ทั้งงานด้านการสอนและงานอื่น
3. เพื่อศึกษาว่าขนาดของโรงเรียนมีส่วนสัมพันธ์กับอัตราการทำงานของครูหรือไม่
4. เพื่อสำรวจปัญหาที่ครูประสบในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ประกอบด้วยอาจารย์ใหญ่ทุกคนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 5 เฉพาะในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และครูประมาณร้อยละ 25 ของแต่ละโรงเรียนดังกล่าว ตั้งทำการเลือก โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก โดยมีวิธีการสุ่มตัวอย่างดังนี้คือ

ลอกรายชื่อที่เป็นปัจจุบันของครูในโรงเรียนที่อยู่ขอบชายของการวิจัยจากบัญชีรายชื่อครูที่เป็นปัจจุบันของกองโรงเรียนรัฐบาลกรมวิสามัญศึกษา ลงสลากละ 1 ชื่อ แล้วจับสลากตามจำนวนที่ต้องการ โดยกำหนดประมาณ 1 ใน 4 ของจำนวนครูทั้งหมดของแต่ละโรงเรียน

เกณฑ์ในการเลือกโรงเรียนมีดังนี้

1. เป็นโรงเรียนที่สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล กรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
 2. เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 5 เฉพาะในจังหวัดพระนครและธนบุรี
 3. ไม่ใช่โรงเรียนที่อยู่ในโครงการมัธยมแบบประสม
- จากเกณฑ์ดังกล่าวปรากฏว่ามีโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 38 แห่ง อาจารย์ใหญ่ 38 คน และครูจำนวน 464 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยทางไปรษณีย์ และแจ้งให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนมายังผู้วิจัยโดยทางไปรษณีย์เช่นกัน โดยผู้วิจัยเขียนชื่อและตำบลที่อยู่ของผู้วิจัย พร้อมทั้งปิดดวงตราไปรษณียากรไว้ทางด้านหลังของแบบสอบถาม สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาช้ากว่ากำหนด ผู้วิจัยได้มีจดหมายเตือนไปอีกครั้งหนึ่งเพื่อขอความร่วมมือ ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ของอาจารย์ใหญ่กลับคืนมาเป็นจำนวน 30 ชุด (78.95%) และของครู 382 ชุด (82.32%) ในจำนวนนี้เป็นของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนขนาดเล็ก 2 ชุด โรงเรียนขนาดกลาง 13 ชุด โรงเรียนขนาดใหญ่ 14 ชุด และเป็นของครูโรงเรียนขนาดเล็ก 60 ชุด โรงเรียนขนาดกลาง 140 ชุด และโรงเรียนขนาดใหญ่ 182 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดเปิดโอกาสให้ตอบ

(Opend - end) จึงสร้างขึ้นโดยอาศัยการศึกษาและค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา รายงาน และการสัมภาษณ์อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาบางท่าน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. อัตราการทำงาน
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตราการทำงานที่เหมาะสม และ
4. ปัญหาในการปฏิบัติงาน

ก่อนที่จะนำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทำการทดสอบ (Try out) เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ทำการศึกษาเฉพาะราย (Case Study) จากกลุ่มตัวอย่าง 6 โรงเรียน ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่กลุ่มละ 2 โรงเรียน เกี่ยวกับอัตราการสอนของครูระดับต่าง ๆ จากตารางสอนที่เป็นปัจจุบันอันเป็นหลักฐานที่เชื่อถือได้ของโรงเรียนดังกล่าว เพื่อหาความแม่นยำ (Validity) ของเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลอาศัยวิธีการทางสถิติดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับอัตราการทำงานของครู ทั้งที่ปฏิบัติจริงและที่เป็นข้อคิดเห็น วิเคราะห์โดยแสดง พิสัย (range) แสดงค่าฐานนิยม (mode) ความมัธยฐาน (median) และค่าเฉลี่ย (mean) โดยคิดเป็นจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยกำหนดค่าคะแนน (weight) ของปัญหา โดยให้ปัญหาที่สำคัญที่สุดมีค่าเท่ากับ 3 ปัญหาสำคัญรองลงมาอีกสองปัญหามีค่าเท่ากับ 2 และ 1 ตามลำดับ

ข้อมูลทั้งหมดนำเสนอในรูปแบบของตาราง

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการดำเนินการวิจัยเรื่องการศึกษาลักษณะงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ส่วนกลาง พอจะสรุปผลของการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอาจารย์ใหญ่ 30 คน (ตามเฉพาะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับอัตรา
การสอนที่เหมาะสมของครู) ครู 382 คน จำแนกเป็นหัวหน้าสายวิชา 56 คน ครู 326 คน

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นหัวหน้าสายวิชา เป็นชาย 11 คน (19.64%) เป็นหญิง
45 คน (80.36%) หัวหน้าสายวิชาส่วนมากมีอายุระหว่าง 31 - 45 ปี (74.99%) ระยะเวลา
เวลาที่ทำการสอนของหัวหน้าสายวิชา ส่วนมากจะมีระยะเวลาระหว่าง 6 - 20 ปี (74.99
%) และหัวหน้าสายวิชาส่วนมาก (57.14%) มีวุฒิปริญญาตรีปริญญาเดียว

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูจำนวน 326 คน มีครูที่เป็นชาย 63 คน
(19.33%) ครูหญิง 263 คน (80.67%) ครูส่วนมากอายุระหว่าง 26 - 40 ปี (73.31%)
ระยะเวลาที่ทำการสอนของครู ครูส่วนมากทำการสอนระหว่าง 6 - 20 ปี (76.08%) และ
ครูส่วนมาก (50.00%) มีวุฒิปริญญาตรีปริญญาเดียว

2. การบรรจุครูเข้าทำงานตามสาขาวิชาที่ได้รับการศึกษา

การบรรจุครูเข้าทำงานตามสาขาวิชาที่ได้รับการศึกษา มีรายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 40

ตารางที่ 40

การบรรจุครูเข้าทำงาน

การบรรจุครูเข้าทำงาน	ขนาดของโรงเรียน		
	เล็ก %	กลาง %	ใหญ่ %
สอนและทำงานตรงสาขาวิชา	96.67	87.14	86.81
สอนและทำงานไม่ตรงสาขาวิชา	3.33	12.86	13.19
รวม	100	100	100

ตารางที่ 40 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนทั้ง 3 ขนาดคือ ขนาดเล็ก สามารถบรรจุครูเข้าทำงานได้ตรงตามสาขาวิชา 96.67% โรงเรียนขนาดกลางสามารถบรรจุครูเข้าทำงานได้ตรงตามสาขาวิชา 87.14% และโรงเรียนขนาดใหญ่สามารถบรรจุครูเข้าทำงานได้ 86.81% แสดงว่าโรงเรียนทั้ง 3 ขนาดสามารถบรรจุครูเข้าทำงานได้ตรงตามสาขาวิชาเป็นส่วนใหญ่ และเป็นที่น่าสนใจที่โรงเรียนขนาดเล็กสามารถบรรจุครูเข้าทำงานได้ตรงตามสาขาวิชามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

3. อัตราการทำงานของครู

3.1 อัตราการทำงานของครูทั้งงานด้านการสอนและงานค่าอื่น มีรายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 41

ตารางที่ 41

อัตราการทำงานของหัวหน้าสาขาวิชาและของครู

ประเภทครู	ลักษณะงาน	ขนาดของโรงเรียน					
		เล็ก		กลาง		ใหญ่	
		ชั่วโมง	%	ชั่วโมง	%	ชั่วโมง	%
หัวหน้าสาขาวิชา	งานสอน	17.27	79.95	18.00	69.98	17.00	65.61
	งานอื่น ๆ	4.33	20.05	7.72	30.02	8.91	34.39
	รวม	21.60	100	25.72	100	25.91	100
ครู	งานสอน	17.46	79.22	18.50	77.80	18.36	80.50
	งานอื่น ๆ	4.58	20.78	5.28	22.20	4.45	19.50
	รวม	22.04	100	23.78	100	22.81	100

ตารางที่ 41 แสดงให้เห็นอัตราการทำงานของหัวหน้าสาขาวิชาและครูเกี่ยวกับงานด้านการสอนและงานอื่น (ด้านวิชาการ ข้าราชการ ปกครอง-แนะแนว และกิจกรรมเสริมหลักสูตร) หัวหน้าสาขาวิชาในโรงเรียนขนาดเล็กสอนสัปดาห์ละ 17.27 ชั่วโมง (79.95%) และทำงานด้านอื่นสัปดาห์ละ 4.33 ชั่วโมง (20.05%) หัวหน้าสาขาวิชาในโรงเรียนขนาดกลางสอนสัปดาห์ละ 18 ชั่วโมง (69.98%) และทำงานด้านอื่นสัปดาห์ละ 7.72 ชั่วโมง (30.02%) หัวหน้าสาขาวิชาในโรงเรียนขนาดใหญ่สอนสัปดาห์ละ 17 ชั่วโมง (65.61%) และทำงานด้านอื่นสัปดาห์ละ 8.91 ชั่วโมง (34.39%)

ครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สอนสัปดาห์ละ 17.46 ชั่วโมง (79.22%) และทำงาน
คานอื่นสัปดาห์ละ 4.58 ชั่วโมง (20.78%) ครูในโรงเรียนขนาดกลางสอนสัปดาห์ละ
18.50 ชั่วโมง (77.80%) และทำงานคานอื่นสัปดาห์ละ 5.28 ชั่วโมง (22.20%) ครูใน
โรงเรียนขนาดใหญ่สอนสัปดาห์ละ 18.36 ชั่วโมง และทำงานคานอื่นสัปดาห์ละ 4.45 ชั่วโมง
(19.50%) (80.50%)

นำสังเกตว่าหัวหน้าสาขาวิชาในโรงเรียนทั้ง 3 ขนาดมีอัตราการสอนที่ใกล้เคียงกัน
แต่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอัตราการทำงานคานอื่น หัวหน้าสาขาวิชาในโรงเรียนขนาดเล็กมีอัตรา
การทำงานน้อยกว่าหัวหน้าสาขาวิชาในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ส่วนครูในโรงเรียน
ทั้ง 3 ขนาด มีอัตราการสอน และอัตราการทำงานคานอื่นใกล้เคียงกัน

3.1.1 เพื่อตรวจสอบความแม่นยำเกี่ยวกับอัตราการสอนของหัวหน้าสาขา
วิชา ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบอัตราการสอนของหัวหน้าสาขาวิชาในโรงเรียนที่เป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง กับอัตราการสอนของหัวหน้าสาขาวิชาในโรงเรียนที่ทำการศึกษาเฉพาะรายจากผล
การวิจัยนี้ ปรากฏว่า อัตราการสอนโดยเฉลี่ยของหัวหน้าสาขาวิชาไม่แตกต่างกันมาก พอ
จะสรุปได้ว่าข้อมูลที่ได้รับการตอบแบบสอบถามของครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เชื่อ
ถือได้พอสมควร

3.1.2 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างความเห็นของอาจารย์ใหญ่ หัวหน้าสาขา
วิชา และครูเกี่ยวกับอัตราการสอนที่เหมาะสมของหัวหน้าสาขาวิชา กับอัตราการสอนโดยเฉลี่ย
ที่หัวหน้าสาขาวิชาในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ปฏิบัติจริง จากผลการวิจัยนี้ปรากฏว่า
อัตราการสอนของหัวหน้าสาขาวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่ำกว่าอัตราการสอน
ของหัวหน้าสาขาวิชาที่ปฏิบัติจริง

3.2 อัตราการสอนของครูทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

อัตราการสอนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาอาจจำแนกออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ
อัตราการสอนของครูที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และอัตราการสอน
ของครูที่สอนทั้ง 2 ระดับ (ตอนต้นและตอนปลาย) รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 42

ตารางที่ 42

เปรียบเทียบอัตราการสอบของครูในโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกจากการสุ่มตัวอย่าง
และโรงเรียนที่ทำการศึกษาเฉพาะราย

ระดับชั้นที่ครูสอน	โรงเรียนขนาดเล็ก		โรงเรียนขนาดกลาง		โรงเรียนขนาดใหญ่	
	สุ่มตัว	ศึกษา	สุ่มตัว	ศึกษา	สุ่มตัว	ศึกษา
	อย่าง	เฉพาะราย	อย่าง	เฉพาะราย	อย่าง	เฉพาะราย
ม.ศ.ตน	17.92 *18.50	16.60	18.17 *18.25	17.38	19.48 *18.47	18.08
ม.ศ.ปลาย	16.30 *16.60	17.14	17.21 *18.37	15.86	17.34 *18.44	16.44
ม.ศ.ตนและม.ศ. ปลาย	18.00	16.75	18.88	22.00	17.77	17.11

หมายเหตุ : * สอนสองสายวิชา และที่ไม่มีเครื่องหมายดอกจันที่สอน
หนึ่งสายวิชา

ตารางที่ 42 แสดงให้เห็นว่าอัตราการสอบโดยเฉลี่ยของครูในโรงเรียนที่ได้รับ
คัดเลือกจากการสุ่มตัวอย่าง และของครูในโรงเรียนที่ทำการศึกษาเฉพาะรายแตกต่างกัน
เล็กน้อย อัตราการสอบส่วนมากของครูในโรงเรียนที่ทำการศึกษาเฉพาะรายมีอัตราต่ำกว่า
อัตราการสอบของครูในโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกจากการสุ่มตัวอย่าง มีอัตราการสอบเพียง
2 อัตราเท่านั้น ที่ครูในโรงเรียนที่ทำการศึกษาเฉพาะรายมีอัตราสูงกว่า คืออัตราการสอบ
ของครูโรงเรียนขนาดเล็กที่สอนระดับม.ศ.ปลาย (17.14) และอัตราการสอบของครูโรง
เรียนขนาดกลางที่สอนทั้งระดับม.ศ.ตนและม.ศ.ปลาย (22.00)

ผลจากการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าอัตราการสอนโดยเฉลี่ยของครูใกล้เคียงกันพอจะสรุปได้ว่าข้อมูลที่ได้อาจจากการตอบแบบสอบถามของครูในโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกจากการสุ่มตัวอย่างเชื่อถือได้พอสมควร

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์ใหญ่หัวหน้าสาขาวิชา และครู เกี่ยวกับอัตราการสอนที่เหมาะสมของครูประเภทต่าง ๆ กับอัตราการสอนของครูที่เป็นผลจากการวิจัยนี้ ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากต้องการให้อัตราการสอนของทุกประเภทและทุกระดับนั้นน้อยกว่าที่ปฏิบัติจริง ๆ

3.3 อัตราการสอนของครูแต่ละสาขาวิชา มีรายละเอียดดังปรากฏตารางที่ 43

ตารางที่ 43

อัตราการสอนของครูจำแนกตามรายวิชา

วิชา	โรงเรียนขนาดเล็ก		โรงเรียนขนาดกลาง		โรงเรียนขนาดใหญ่	
	มัธยม	ค่าเฉลี่ย	มัธยม	ค่าเฉลี่ย	มัธยม	ค่าเฉลี่ย
ภาษาไทย	17.5	17.50	18	18.00	18	19.00
ภาษาต่างประเทศ	17	17.00	18	18.09	18	17.61
คณิตศาสตร์	19	19.00	18	18.61	18	18.42
วิทยาศาสตร์	17	17.50	18	18.76	18	18.33
สังคมศึกษา	16.5	17.25	17.5	17.33	18	17.73
พลานามัย	16	16.00	20	20.66	22.5	22.50
ศิลปะศึกษาและ ศิลปปฏิบัติ	17	17.01	20	20.28	20	20.54

ตารางที่ 43 มีข้อที่น่าสนใจคือ ในโรงเรียนขนาดเล็ก อัตราการสอนของครูสายวิชาคณิตศาสตร์ สูงกว่าอัตราการสอนของครูสายวิชาอื่น แต่อัตราการสอนของครูสายวิชาพลานามัยต่ำกว่าวิชาอื่น

โรงเรียนขนาดกลาง อัตราการสอนของครูสายวิชาพลานามัย และครูศิลปศึกษา-ศิลปะปฏิบัติสูงกว่าอัตราการสอนของครูสายวิชาอื่น

โรงเรียนขนาดใหญ่ อัตราการสอนของครูสายวิชาพลานามัยและครูศิลปศึกษา-ศิลปะปฏิบัติสูงกว่าอัตราการสอนของครูสายวิชาอื่น

ถ้าเปรียบเทียบในสายวิชาเดียวกันในขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน จะเห็นได้ว่า อัตราการสอนของครูส่วนมากในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ใกล้เคียงกัน ยกเว้นวิชาพลศึกษาและศิลปศึกษา-ศิลปะปฏิบัติของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก มีอัตราต่ำกว่าครูโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

4. ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียนกับอัตราการสอนของครู

อัตราการสอนโดยเฉลี่ยตามขนาดของโรงเรียนคิดเป็นจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ปรากฏดังนี้ คือ โรงเรียนขนาดเล็ก 17.46 ชั่วโมง โรงเรียนขนาดกลาง 18.50 ชั่วโมง และโรงเรียนขนาดใหญ่ 18.36 ชั่วโมง จะเห็นได้ว่าอัตราการสอนโดยเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์นี้ค่าใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่า ขนาดของโรงเรียนมิได้มีส่วนทำให้อัตราการสอนของครูแตกต่างกัน และน่าสนใจว่า อัตราที่ใกล้เคียงกับอัตราที่กรมวิสามัญศึกษากำหนดไว้ด้วยคือ ครูระดับมัธยมศึกษาควรสอนคนละประมาณ 15 - 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

5. ปัญหาในการปฏิบัติงานของครู

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาในการปฏิบัติงานหลายด้านควบกัน ปัญหาที่สำคัญที่สุดของโรงเรียนทั้ง 3 ขนาดคือ ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน อันได้แก่ปัญหาค้นหาการเรียนและความประพฤติก

โรงเรียนขนาดเล็ก ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน (29.36%) ปัญหาที่สำคัญอันดับรอง ๆ ลงมาคือ ปัญหาเกี่ยวกับอัตราการสอนของครู (14.22%) ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน (12.84%) ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหาร (10.55%) และปัญหาเกี่ยวกับระบบการปฏิบัติงาน (9.17%)

โรงเรียนขนาดกลาง ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน (21.83%) ปัญหาที่สำคัญอันดับรอง ๆ ลงมา คือ ปัญหาส่วนตัวของครู (13.91%) ปัญหาเกี่ยวกับระบบการปฏิบัติงาน (13.73%) ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหาร (10.74%) และปัญหาเกี่ยวกับอัตราการสอนของครู (9.33%) และปัญหาคานออุปกรณ์การสอน (9.33%)

โรงเรียนขนาดกลาง ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน (20.62%) ปัญหาที่สำคัญอันดับรอง ๆ ลงมาคือ ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหาร (16.45%) ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน (16.13%) ปัญหาเกี่ยวกับระบบการปฏิบัติงาน (14.88%) และปัญหาเกี่ยวกับอัตราการทำงานของครู (7.28%)

อภิปราย

เครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มีความแน่นอนตรง (Validity) พอสมควร ด้วยเหตุผลดังนี้ คือ

1. ก่อนที่จะนำแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปใช้ ได้ทำการทดสอบ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งก่อน และได้เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาของแบบสอบถาม และผู้วิจัยได้แก้ไขจำนวนและข้อความที่สื่อความหมายไม่ชัดเจน ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. การศึกษาเฉพาะราย (case study) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะรายเกี่ยวกับอัตราการสอนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งเป็นตัวแทนโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด ขนาดละ 2 โรงเรียน โดยตรวจสอบจากตารางสอนที่เป็นปัจจุบัน อันเป็นหลักฐานที่เชื่อ

ถือได้ของโรงเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเฉพาะรายมาเปรียบเทียบกับอัตราการ
สอนของครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่ามีอัตราใกล้เคียงกันนับว่าค่าตอนที่ได้จาก
แบบสอบถามมีความแม่นยำตรง (Validity) พอสมควร

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในเรื่องการมอบหมายงานให้แก่ครูทั้งด้านการสอนและงานด้านอื่นเป็น
งานด้านธุรการหรือ แขนง ปรากฏว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และ
ขนาดใหญ่ สามารถมอบหมายงานให้แก่ครูได้ตรงตามวุฒิตามสามารถและประสบการณ์เป็นส่วน
มาก และที่น่าสังเกตคือ โรงเรียนขนาดเล็ก สามารถมอบหมายงานให้แก่ครูได้ตรงตามวุฒิ
ความสามารถและประสบการณ์มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตาม
ทำให้องค์กรเห็นภาพว่าผลของการทำงานน่าจะมีประสิทธิภาพ เพราะผู้ใ้บังคับบัญชาจะมีความ
พึงพอใจในงานที่ตนได้รับมอบหมายพอสมควร เพราะเป็นงานที่ตรงกับความสามารถหรือเป็น
งานที่ตนมีประสบการณ์อยู่แล้ว และการที่ผู้บริหารมอบหมายงานให้แก่ผู้ใ้บังคับบัญชาได้ตรง-
ตามวุฒิความสามารถก็ตรงกับหลักสำคัญในการบริหารงานบุคคลที่ว่า "ควรเลือกสรรให้ใ้คน
ที่มีความประพฤติ ความสามารถมาบรรจุแต่งตั้งให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และตัวผู้ปฏิบัติ
งาน เพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพสูง"¹

2. สำหรับอัตราการทำงานของครูเกี่ยวกับงานสอนและงานด้านอื่นที่ใ้รับ
มอบหมาย อันเป็นผลจากการวิจัยนี้ คิดเฉลี่ยแล้วประมาณ 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นับว่าใกล้-
เคียงกับการวิจัยเกี่ยวกับอัตราการทำงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมวิสามัญศึกษา
ที่กองวางแผนการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการทำไว้ เมื่อปี พ.ศ. 2509 คือ 26.71 ชั่วโมง

1

กรมการปกครอง, หลักบริหาร (พระนคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2510) หน้า

2
โมงต่อสัปดาห์

3. สิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งอันเป็นผลจากการวิจัยคือ ปัญหาในการปฏิบัติ
ทำงานของครู ครูส่วนมากมีความเห็นตรงกันว่า ปัญหาสำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานคือ ปัญหา
เกี่ยวกับตัวนักเรียน ทั้งด้านการเรียนและความประพฤติ ดังนั้น ผลของการวิจัยครั้งนี้จะ
เป็นเครื่องจูงใจให้เห็นว่าควรจะได้มีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหานี้อย่างละเอียด และหาทางแก้
ไขปรับปรุงต่อไป เพื่อใช้ผลการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอเสนอแนะ

สำหรับการวิจัยในอนาคตน่าจะได้นำการวิจัยเกี่ยวกับอัตราการทำงานของครูระ
ดับมัธยมศึกษาโดยใช้กลุ่มตัวอย่างใหม่มากกว่านี้ และใช้กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษา
ทุกแห่ง เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และควรเพิ่มจำนวน
โรงเรียนที่ทำการศึกษาเฉพาะรายให้มากขึ้นตลอดจนทำการศึกษาในเรื่องอื่น ๆ เช่น ราย
ละเอียดและอัตราการทำงานของครูเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากการสอนเป็น
ประจำ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการจัดอัตราค่าจ้างครูที่เหมาะสม

ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล น่าจะได้เพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยว
กับงานอื่นนอกเหนือจากการสอนให้เบ็ดเสร็จรอบที่เห็นเด่นชัดมากกว่านี้ เพื่อให้สามารถเก็บ
ข้อมูลได้ละเอียดยิ่งขึ้น และควรจะได้นำสูตรของคักัสมาประยุกต์ใช้ เพื่อประโยชน์
ในการศึกษาอัตราการทำงานให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด